

vzmetih pri kmetih, ker niso luksuz. 3. Da se takoj izplačajo 20 odstotni boni. 4. Proti temu, da se odpravijo cestarji na državnih cestah. 5. Dohodninski davek naj se pobira v celi državi enakomerno. 6. Zahtevamo odločno avtonomijo Slovenije. 7. Z vso odločnostjo odklanjamo namen prosvetnega odbora, da se vrže verski pouk iz šol. 8. Jugoslovanskemu klubu izrekamo popolno zaupanje. 9. Zahtevamo, da se volitve v državni zbor takoj razpišejo. 10. Da se Wranglovci takoj iz državne službe odpustijo in se jih tudi ne sme z državnimi sredstvi podpirati.

Obrt farbarije, ki izdeluje slepila.

Cloveku, kateri ne pripozna svojih hudobij in se dela tepega in nedolžnega, pravimo, da je zakrknjen grešnik. Tak zakrknjen politični grešnik je »Samostojna kmetijska stranka« s svojim ministrom Pucelj in njegovimi poslanci. Ta stranka je šla takoj po volitvah leta 1920 v vlado. Zakrknjen je v družbi z demokrati, Turki in srbskimi radikali vso današnjo miselnost, v kateri se nahaja država in vsak posameznik. Puceljevci to sami dobro vedo, a kljub temu se ne držejo hoditi med naše ljudstvo in se mu hliniti. Prav je imel kmetijski mož, ki je na nekem shodu Slovenske ljudske stranke izjavil: »Samostojni poglavari so fabrikanti farbarije in hinavstva.«

Ze drugo leto teče, odkar je Samostojna stopila v beograjsko vlado. Kakšne uspehe je dosegla od tega časa? — Našejeje jih:

1. Od 28. novembra 1920 naprej so se zvišali vsi davki, nekateri so se celo podesetorili. Veliki uspeh Pucelja in poslancev Samostojne!

2. Stevilo vojaštva se je od 28. novembra 1920 do danes vedno zviševalo. Skoro vsak fant — zdrav ali ne — mora v kasarno za 18 do 24 mesecev. Minister Pucelj sedi v vladi, ki to določa. Torej spet uspeh!

3. Nad 300 vojakov je umrlo nesrečne smrti v mrazu in pomanjkanju v zimih 1921—22. Minister Pucelj je sedel skupno z vojnim ministrom Zečevićem, ki je to zakrivil. — Zakaj ni ugovarjal? — Krasen uspeh! Kaj ne?

4. Moža, ki je tiral v sredi najhujše zime uboge fantekrekrute v živinske vozove in jih transportiral iz Slovenije v Makedonijo, so hoteli poslanci Jugoslovanskega kluba in drugih opozicijskih strank spraviti na zatožni klopi. To se ni posrečilo, ker so tudi poslanci Samostojne glasovali za generala Zečevića. Naše fante se za vsako malenkost kaznuje, a general, ki ima na vesti toliko stotin nedolžnih žrtev, se sme svobodno sprehajati po beograjskih ulicah. Njemu se nič ne zgodi. Zopet uspeh, ki so ga soudeležili Pucelj, Mermolja, Urek, Drogenik, Dobnik in še drugi.

5. V jeseni leta 1921 so kmetom odvezemali konje in vozove. To se je zgodilo za časa, ko sedi v Beogradu kot minister Ivan Pucelj. Velik uspeh!

6. Predvojna posojila Srbije smo morali prevzeti v plačilo vsi državljani naše države. Samo obresti teh posojil znašajo na leto okoli 4000 milijonov kron. Naše občine in na tisoče ubogih ljudi pa zastojajo prošnje in zahteve, da naša država prevzame stara avstrijska in vojna posojila. Gospod Pucelj, zopet vaš in vaše stranke — uspeh!

7. Vlada, v kateri sedi Pucelj, je že opetovano obzrla obljubo, da povrne odvzetih 20 odstotkov. Sijajen — uspeh!

8. Pod vlado demokratov in samostojnih pada vrednost našega denarja (valuta) skokoma. Draginja vsled tega raste. Tudi uspeh!

9. Desetek pri prevzemanju kmetijskih posestev se je zvišal od 1 in pol na 5 odstotkov. Sopodpisal je to naredbo tudi Pucelj. Bum! to vam je uspeh!

10. Kolektivna, takse, carina in še stotero drugih novih zvišanj. A, to so vam uspehi od 28. novembra 1920 sem!

11. Tobak podražil, sol podražila, vžigalice se podražile. Joj, sami uspehi!

12. In takse na vozila, na vozove »sa fedrima«, to veselje za kmete, obrtnike in druge zemljane, ki glestajo take vozove, se je rodilo v dobi blagovne vlade, v koji sedi Pucelj. In Puceljev podpis se žari pod to naredbo. Prosim citatelje, da gotovo ne odrekajo tega uspeha Pucelju in njegovim Samostojnim!

13. In vi tam na mejah naše domovine! Tudi za vas veliki uspeh Pucelja in samostojnih poslancev. Vaši dobri Wranglovci, oziroma graničarji, so bili poslani od vlade, v kateri sedi Pucelj. Brez dovoljenja parlamenta jih je vla la sprejela in poslala, da osrečujejo obmejno ljudstvo. Seveda Pucelj ni smel ugovarjati, ker stojita za njim Pašič in Pribečević z brezovko. Oj Wranglovci, souspeh ministra Pucelja!

Brata torej sta pogovarjaje se prišla tudi na vprašanje, kako neki bi se godilo poštenemu, pa sicer prebrisane mu tujcu, ki bi ga usoda brez znanec in prijateljev zanesla v London in ki bi ne imel drugega denarja, ko tisti bankovec za milijon funtov zlata in ki bi ne znal povedati, kako je prišel bankovec v njegove roke.

Brat A je dejal, da bi moral tak človek končno od gladi umreti, brat B pa je trdil, da bi nihče ne mogel in ne hotel menjati tako visokega vrednostnega papirja, na banko bi ga pa tudi ne smel zanesti, ker bi ga takoj zaprli.

Tako sta se prepirala, nazadnje pa je ponudil brat B dvajset tisoč funtov v stavo, da bo mož živel in dobro živel skozi trideset dni in niti zaprli ga ne bodo. In brat A je sprejel stavo.

Brat B je šel torej na banko in je kupil milijonski bankovec. Pristno angleški!

Nato je narekoval pismo, eden njegovih uradnikov ga je napisal v lepih, pravilnih črkah in oba gospoda sta sedla k oknu in čakala ves dan, da pride pravi človek —

Marsikak pošten obraz sta videla, pa nobeden jima ni bil britten dovolj. Marsikaterega brihtnega človeka sta opazila, pa nobeden se jima ni zdel pošten dovolj. Mnogi so bili pošteni in brihtni, pa jima niso bili zadosti revni, ali pa če so bili revni nso bili tuji. Vsakemu je manjkalo te ali one lastnosti in nista se mogla zediniti na nobenega — dokler nista zagledala mene.

In opazovala sta me, ko sem se s sramežljivo poželjivostjo oziral po hruški, in soglasno sta izjavila, da so pri meni dani vsi pogoji, in enoglasno sta me izbrala — in sedaj sem stal pred njima in čakal, da zvem, čemu sta me poklicala.

14. In krona vseh uspehov Samostojne! Zopetno povišanje davkov za 100 odstotkov! Če si kmetič plačal leta 1921 davkov 1000 K, plačal jih boš leta 1922 po načrtu in obljubah beograjske vlade 2000 K. Sijajni, velekrasni uspehi sedanje vlade, v kateri ima »veliko besedo« Ivan Pucelj in za kjo vlado cepetajo Drogenik, Urek, Dobnik in Mermolja. Kdor se ne divi tem uspehom, ta je res že slep!

15. Se na eden uspeh ne smemo pozabiti: Urekovala nova hiša, Mermoljevo za pol milijona kupljeno posestvo, novo pohištvo za 250.000 K, dota 100.000 nevisti Puceljevega zeta Stiblerja. To so dejanski uspehi!

Ali še kdo dvomi o veliki moči in uspehih Samostojne? Kdor še ima kak dvom, naj piše po nove uspehe gg. Pucelju, Mermolji in kolegim.

Tovarna za farbarijo in slepilo bo prodajala prihodnje tedne svojo robo na shodih po Štajerskem in tudi po Kranjskem.

Minister Pucelj noče iz vlade.

Polomija samostojnih shodov na Slov. Štajerskem in Kranjskem je začela vsem slabostojnim odpirati oči in vsi so že uverjeni, da se jim bliža politično smrtna ura. Zaupniki Samostojne so mnjenja: zadnji čas je, da izstopi Pucelj iz vlade in začnejo tudi oni, kot pred volitvami udrihati po Beogradu. V to svrhu sklicuje Samostojna zbornica zaupnikov iz raznih okrožij.

Minulo soboto, 22. t. m. se je vršil v Mariboru zbor samostojnih zaupnikov za mariborsko okrožje. Zborovanje je posejil tudi tovariš-minister Pucelj, kateremu se je pa tokrat slaba godila in so ga njegovi najzvestejši obsuli z točo očitanj, češ, da je prirnil slabostojno politiko do roba političnega groba. Minister se je na razne očitke slabo odrezaval in je vedno povdarjal, da treba vztrajati v vladi, sicer odtegne samostojnim očka Pašič vsako ugodnost in vsak nadaljni zaslužek pri razni nemški in madžarski živini. Glede koritarstva prebrisani Pucelj je imel še tokrat na svoje zaupnike iz mariborskega okrožja toliko vpliva, da so mu milostno dovolili, naj še ostane v Pašičevi družbi in sopolpiše novo davčno povišanje za 200 odstotkov in povišano trošarino na navadna vina.

Res, z debelo in mastno smolo mora biti namazan ministrski stolček, da ne more z njega glavni zastopnik vseh slabostojnih žepnih pravdarjev — g. Ivan Pucelj.

Samostojni zaupniki v Mariboru so izrazili mnjenje, da je strogo opozicijska politika Jugoslovanskega kluba edino pravilna. Z vso odločnostjo so zahtevali izstop samostojnih iz vlade pred volitvami in naslonitev Samostojne na kako drugo stranko, ker samostojno in sami ne bodo mogli več stopiti pred javnost volilcev, katere so tako ogoljufali, oškodovali in izdali. Razpravljali so o možnosti združitve samostojnih z zemljoradniki (iz katerih sredine so bili izključeni radi vstopa v vlado. Op. ur.), s klubom onih zemljoradnikov, ki so izstopili iz zemljoradniške stranke in osnovali svoj klub, in z Ljudsko stranko. Prepričani smo, da se bo samostojnega političnega gnoja pred volitvami bala prevzeti razen demokratov vsaka druga stranka.

Za ministrom Puceljem so obsodili samostojni zaupniki poslanca Mermolja, ki je moral poslušati iz ust svojih pristašev še bolj bridke resnice, kot njegov tovariš Pucelj. Zaupnik iz Ptujkega polja je vprašal Mermolja čisto javno očitno: Odkod in na kak način si je kot ubog begunec nenkrat kupil tako velikansko posest in obogatel kot kak graščak? Vsled tega očitka je bil Mermolja vznemoljen in jezen do onemoglosti in je samo nekaj mrmral, da je prodal svojo posest na Goriškem za dobrostoječe lire. Njegovega zagovora mu ni nikdo verjel in ga sploh niso potem več pustili do besede.

Tako žalostno je izpadel mariborski zbor samostojnih zaupnikov, še edino zvestih pristašev Samostojne. Kako bi šele opsovali in naravnost nagnali ministra Pucelja in poslanca Mermolja, ako bi sklical javen shod ne zaupnikov, ampak vseh svojih volilcev, ki so se sedli ob času volitev na slabostojne litanice.

F— v. I.:

Na krivih potih.

Vsi stanovi in vsi sloji v Sloveniji so si sedaj precej edini v tem, da je naše državno gospodarstvo in posebej naša davčna politika za nas krivična in pogubonosa, ker nas vodi v gospodarsko hiranje in naravnost v propad. — Slovenska ljudska stranka, odnosno Kmetiska zveza je imela edina pogum, da je v tem oziru prva jasno in določno izrekla svojo besedo ter pokazala pot, katero naša državna uprava mora hoditi, da bo približno vsem pokraj-

Najprvo sta me križem izpraševala o moji osebi in o moji preteklosti in kmalu sta izvele iz mene vso mojo zgodovino. Povedala sta mi, da prav popolnoma odgovarjam njunim namenom.

Dejal sem, da me to zelo veseli, ampak da bi rad vedel, kaj pravzaprav hočeta od mene.

Mesto odgovora mi je eden stisnil pismo v roke in je pripomnil, da bom v njem našel vsa potrebna pojasnila.

Hotel sem pismo odpreti, pa rekel mi je, da ne. Naj vzamem, je dejal, pismo seboj na svoj dom in naj ga prav pazljivo preberem, pa da se naj ne prenamagim — nepremišljeno.

Osupel nad čudnimi pogoji sem hotel kaj več podrobne- ga zvedeti, toda nista mi dala govoriti.

Poslovil sem se torej, pa užaljen in jezen sem bil, da me imata za norca in zbijata svoje šale z menoj siromašnim tujcem, toda reči si nisem upal ničesar, ker nisem bil v položaju, da bi se mogel ustavljati mogočnim in bogatim ljudem.

Sedaj bi bil pobral in pojedel hruško pred očmi cele- ga sveta, tako sem bil lačen, — pa ni je bilo več. Nesrečni doživljaj z bogatinoma me je oropal zadnjega upa, da si otešim svoj glad in nič kaj ljubeznjivo nisem mislil — na nju.

Zato pa sem tudi koj odprl pismo, komaj da sem bil za oglom.

In glej, v pismu je bil denar —!

Moje mnjenje o bogatih Angležih se je mahoma izpre- vrglo, to si lahko mislite! In niti trenutek se nisem pomišljal, vtaknil sem pismo v žep svojega telovnika in sem se odpravil v najbližnjo in seveda najcenejšo gostilno.

(Dalje prihodnj.)

nam in vsem delom jugoslovanske države pravična. — Bilo je to na velikem zborovanju ob priliki orlovskega ta- bora.

Polagoma prihajajo tudi drugi na ravno isto stališče. To je sicer dobro in razveseljivo, toda škoda je, da niso spoznali tega že poprej in še večja škoda je, da zdaj ho- dijo deloma kriva pota.

Tako so imeli pretekletne tedne tudi slovenski trgovci dvoje velikih zborovanj, v Mariboru in v Ljubljani, kjer so zelo ostro obsodili sedanjo vlado in njeno davčno po- litiko, toda v veliko škodo ali vsaj nevarnost so se dali zapeljati k sklepom, ki naše pridobitvene sloje: kmete, delavce, obrtnike in trgovce, lahko delijo in medsebojno osovražijo. S tem pa povzročijo škodo ne samo sebi same- mu, temveč vsem pridobitvenim slojem. Na omenjenih shodih so namreč sprejeli trgovci in industrijalci med drugimi tudi v rezolucijo sledeče: »Protestiramo proti se- danji praksi, ko se največji del davkov vali na trgovski in industrijski stan, med tem ko drugi stanovi, posebno po- ljedci, sorazmerno nezadostno prispevajo k pokritju drža- vni izdatkov.« Tako se dobesedno glasi odstavek v rezoluciji. Poglejmo malo, kako je nastal in ali je stvarno in taktično upravičen.

Ako se prav spominjam, je podobno pisal najprej de- mokrati »Agrar« sedaj »Zagreber Tagblatt« in za njim je podobno sklepala zagrebška trgovska zbornica, kjer imajo židovski elementi največ besede. Tem gospo- dom pa so na žalost sedaj sledili slovenski gg. trgovci in industrijalci. Če bi bili ti pravični, v svoji taktiki pa tudi modri, bi mogli najprej povdarti, da plačujejo slovenski kraji v primeri s svojim premoženjem in življenjem največ direktnih, pa tudi indirektnih davkov. To velja za vse slo- venske stanove, brez izjeme. Vsi nosijo težja bremena, kakor pa stanovi in pokrajine izven Slovenije, zato bi bilo modro in pametno, zahtevati najprej izenačenje vseh dav- kov za državo, ni pa bilo dobro, hujskati davčno upravo na slovensko kmetstvo ljudstvo. »Divide et impera«, »deli in vladaj« je bilo nekdanje geslo Rimljanov in po tem vzgledu hočejo nahujskati na zvitne načine v Sloveniji stan proti stanu. Toda v tem je za vse velika nevarnost. Kriva so takšna pota, ki jih hodi sedaj v odločilnih trenutkih en stan v Sloveniji, ako si hoče zboljšati položaj na račun drugega, posebej še kmetkega stanu.

Naloga nas vseh, ki čutimo krivično razdelitev bre- men, je, da se čim tesneje zedinimo, medsebojno sporaz- umno in enotno nastopimo. Trgovca, industrijalca in obrt- nika ne teži tudi ves sistem carine in carinarniške prak- sa nič manj in nič več, kakor kmeti in delavci, saj ve- mo, da morata onadva kot največja in najštevilnejša kon- zumenta plačati glavni račun za takšno hiševanje. Ako ho- čemo imeti trajen uspeh, ako hočemo odpraviti nered, slabo gospodarstvo in vse ogromne nedostatke v upravi, moramo složno, skupno in edino zlomiti moč tistih, ki tako slabo gospodarijo, bodisi zaradi svoje nezmožnosti in nesposobnosti, bodisi iz svoje pokvarjenosti, ki noče vi- deti v obče koristi in potrebe. Zavedajmo se, ako pod- piramo politične stranke, katere so zakrile sedanje zlo, in niso pokazale niti volje, niti zmožnosti, da bi nas spravi- le iz blata in gnoja, potem smo mi sami sokrivi vse ne- volje in nesreče in nimamo pravice, tožiti čez to. Če pa podpiramo centraliste in korupcioniste in tožimo, sme ali omejeni in kratkovidni ljudje, ali pa licemerski hinav- ci. Takšni pa položaja zboljšati ne bodo. Treba je torej resno in razumno presojeti in se možato odločiti.

Zopet po kmetu!

Slovenska ljudska stranka in Jugoslovanski klub sta se doslej na vso moč borila za povišanje eksistenčnega mi- nima pri odmeri osebne dohodnine in proti krivicam, s katerimi bičajo davkoplačevalce davčne oblasti ravno pri iztirjevanju osebnohodninskega davka. Ze leta 1919 in 1920 so zahtevali naši poslanci, da se zviša eksistenčni minimum pri odmeri osebne dohodnine na 10.000 K. To svojo zahtevo glede eksistenčnega minima je Jugoslovanski klub vedno stavil v ospredje, a ker je v zadnjih letih vrednost denarja od dne do dne padela, so naši poslanci svojo zahtevo glede povišanja eksistenčnega minima zvi- šali na 16.000 K, kar je pa za naše sedanje skrajno slabo valutno stanje še itak veliko prenizko.

Dne 20. aprila t. l. je razpravljala finančni odbor v davkih v Sloveniji in v Dalmaciji. Odbor je sklenil (vladna večina), da se zviša za leto 1922 eksistenčni minimum pri osebni dohodnini na 10.000 K, a temu povišku so pridjali naredbo, da se skrajša rok za pritožbe zoper odmero dav- kov od sedanjih 30 na 15 dni. Nadalje se davčnim obve- zancem ne bodo več dostavljali dosedanjih plačilni nalogi, ampak se bo o obdavčevanju obveščalo na občinski deski. Vsi člani finančnega odbora iz vrst opozicije so odločno nastopili proti skrajšanju roka za pritožbe, a vladni kima- ci — med njimi seveda tudi slabostojni, ki imajo večino — so potegnili z vladno večino.

Povišek eksistenčnega minima na 10.000 K za se- danje valutno slabo čase itak nič ne pomeni, pač pa bi skrajšanje roka za pritožbe od 30 na 15 dni zelo kruto de- lo ravno malega kmeta.

Zelo malo je kmetov, ki bi znali sami sestaviti prito- bo zoper krivično odmero dohodarine in je obdavčenec komaj tekot 30 dni dobil kakoga večjega prijatelja in znanca, ki mu je pravilno sestavil pritožbo. Obdavčenec pa po novi naredbi obvestila, koliko mu je plačati osebno dohodnine, niti v roke ne bo dobil, ampak bo moral iti na občino in si tamkaj poiskati na občinski deski svoje ime in predpisani mu davčni znesek.

Po tej novi naredbi bo toliko in toliko kmetov zama- dilo rok za pritožbo in bo izročeno na nemilost davčnemu vijaku. Predno bo naš kmet pogruntal z občinske deske znesek predpisane mu osebne dohodnine, mu bo že dan na eksekutor na vratu. Sokrivdo na novi, za našega kme- ta dokaj usodepolni naredbi glede osebne dohodnine ne- sijo tudi samostojni in demokratje, ki so pokorno priveza- ni na vladno vrvo, ki vleče našega kmeta že dokaj časa v gospodarsko propast.

Eksistenčni minimum so na eni strani zvišali, a na drugi strani pa onemogočili možnost pritožbe zoper kr- vično odmerjene davke — to je pač čisto samostojno-de- mokratsko.